

Zagreb, 27. travnja 2015.

BIPARTITNA RADIONICA

Kolektivno pregovaranje u metalskom sektoru

- situacija u praksi i perspektiva sklapanja granskog kolektivnog ugovora

Bipartitna radionica *Kolektivno pregovaranje u metalskom sektoru – situacija u praksi i perspektiva sklapanja granskog kolektivnog ugovora*, okupila je predstavnike Sindikata metalaca Hrvatske – Industrijskog sindikata (SMH-IS) i Hrvatske udruge poslodavaca – Udruge metalne industrije, uključene u pripremu za kolektivne pregovore na granskoj razini. Trenutno ne postoji granski kolektivni ugovor za metalnu industriju, no obje strane već su izrazile spremnost za pokretanjem pregovora, čiji se formalni početak očekuje tijekom 2015. g.

Cilj radionice bio je raspraviti trenutno stanje na području kolektivnog pregovaranja u metalskom sektoru u Hrvatskoj, te pružiti priliku dionicima s obje strane da izvan formalnog okvira pregovora započnu raspravu o perspektivi sklapanja kolektivnog ugovora na granskoj razini, očekivanjima s obje strane, te da dođu do određenih zaključaka u vezi pojedinih tema koje treba uključiti u sam ugovor, odnosno pitanja koja se odnose na njegovu primjenu.

Na temelju održane rasprave, sudionici radionice usuglasili su se oko sljedećih

ZAKLJUČAKA

1. Sudionici radionice suglasni su o potrebi daljnjeg jačanja suradnje socijalnih partnera na granskoj razini, uključujući njezinu konkretizaciju kroz dijalog o specifičnim pitanjima i temama, uz uvažavanje međusobnih pozicija, interesa i problema. U tom kontekstu, obje strane izražavaju **spremnost za pokretanjem kolektivnih pregovora, i interes za sklapanjem kolektivnog ugovora na granskoj razini**. Sudionici smatraju da kolektivni ugovor predstavlja instrument međusobnog dogovora radnika i poslodavaca, te je kao takav temelj uspješnog poslovanja i jačanja konkurentnosti i ulaganja u razvoj ljudskih potencijala. Sklapanje granskog kolektivnog ugovora posebno je važno u okolnostima članstva Hrvatske u Europskoj uniji i otvaranja europskog tržišta rada, budući je u obostranom interesu spriječiti pretjerani odljev kadrova izvan Hrvatske osiguravanjem uvjeta rada i razine prava na najboljoj razini koja je moguća s obzirom na realne rezultate poslovanja.
2. Objе strane izražavaju **interes za proširenjem primjene granskog kolektivnog ugovora** ukoliko dođe do njegovog sklapanja, kako bi se osigurala poštena tržišna

utakmica između poslodavaca u sektoru. U tom kontekstu, posebno je važno **osigurati da se prošireni kolektivni ugovor zaista i primjenjuje u praksi**, što je dosad u drugim sektorima bio izraziti problem, između ostalog uslijed nedostatka kontrole i mogućnosti sankcija od strane nadležnih državnih tijela. Sudionici radionice smatraju da bi SSSH i HUP trebali razmotriti mogućnost zajedničke intervencije prema Vladi RH s ciljem promjena odgovarajućih propisa, kako bi Inspektorat rada dobio ovlast i obavezu kontrole poštivanja kolektivnih ugovora, budući da isti u hrvatskom pravnom sustavu predstavljaju izvor prava.

3. Sudionici radionice suglasni su da eventualno sklopljeni **granski kolektivni ugovor mora nedvosmisleno predstavljati najnižu razinu prava primjenjivu u sektoru**, odnosno da je nužno izbjeći situaciju u kojoj bi potpisivanje granskog ugovora rezultiralo usklađivanjem „prema dolje“ prava propisanih kolektivnim ugovorima na razini poduzeća. Granski ugovor mora omogućiti dovoljnu razinu fleksibilnosti u pregovaranju o pojedinim pravima na razini poduzeća, no ne smije ni na koji način poticati poduzeća koja uspješno posluju da svojim radnicima ne osiguraju povoljnije uvjete i prava, ukoliko su ona opravdana realnim rezultatima poslovanja.
4. Sudionici radionice smatraju da **postoji značajan potencijal za daljnji razvoj i jačanje suradnje socijalnih partnera na području stručnog osposobljavanja i obrazovanja**, te da ista može značajno pozitivno djelovati na jačanje konkurentnosti industrije i zadovoljstvo radnika. Određene aktivnosti u ovom smjeru odvijaju se u sklopu osnivanja Centra metalčkih kompetencija (CEMEKO), no ovu je temu svakako potrebno uključiti i u sadržaj budućeg granskog kolektivnog ugovora.
5. Obje strane slažu se o **korisnosti daljnje rasprave o pitanjima tarifne politike**, odnosno načinu određivanja plaća u sektoru metalske industrije, budući da trenutno postoje značajne razlike u načinu određivanja plaća među pojedinim poslodavcima, što komplicira pregovaranje i usporedbe. Uvažavajući autonomiju individualnih poslodavaca, kao i troškove koje izazivaju promjene računalnih programa za izračun plaća, sudionici radionice slažu se da je na granskoj razini moguće dogovarati samo opći okvir, uz nužno zadržavanje fleksibilnosti na razini individualnih poslodavaca, no smatraju korisnim daljnje rasprave i proučavanja ovog područja.
6. Sudionici radionice slažu se da je potrebno razmotriti mogućnost da se **poštivanje važećih kolektivnih ugovora ugradi u pravila javne nabave**, kako bi se spriječila nelojalna konkurencija, a posebno rad na crno. To je posebno važno zbog najavljenih značajnih investicija u infrastrukturu od kojih se dio financira iz fondova EU. Rast i razvoj domaće industrije treba se podržati kroz institut socijalnog dijaloga i u tom smislu pravila javne nabave trebala bi ga poticati. Predlaže se da se razviju modeli koji bi davali prednost poslodavcima koji uvjete rada ne uređuju jednostrano, već u

dogovoru i partnerskom odnosu s radnicima i sindikatima te da se analiziraju učinci tih modela na hrvatsku ekonomiju.

Sudionici radionice:

1. **Vedran Dragičević**, predsjednik SMH-IS
2. **Marija Šutina**, direktorica HUP – Udruga metalne industrije
3. **Vesna Mlinarić**, pomoćnica predsjednika SMH-IS za ekonomske poslove i tarifnu politiku
4. **Snježana Šimunec**, HUP, MIV – Metalska industrija Varaždin d.d.
5. **Ivana Zlatarić**, HUP
6. **Milka Kosanović**, HUP, koordinatorica svih granskih udruga i direktorica Odnosa s članstvom
7. **Siniša Kosić**, SMH-IS, regionalni povjerenik za Regiju I - Zagreb
8. **Zoran Knez**, SMH-IS, glavni sindikalni povjerenik KONČAR - Energetski transformatori d.o.o.
9. **Antun Štivić**, dopredsjednik SMH-IS i regionalni povjerenik za Regiju V – Slavonija i Baranja
10. **Davor Šmuljić**, pomoćnik predsjednika SMH-IS za organizacijske i pravne poslove
11. **Tatjana Gračić**, HUP – Udruga poslodavaca graditeljstva, voditeljica udruge
12. **Darko Šeperić**, SSSH, savjetnik za socijalnu politiku, europska pitanja i projekte